

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2010 – Nr. 86.

VRAGEN van de Partij voor de Dieren, van de heer G.J. Kelder betreffende baggeren van een vijver waarin dieren leven tijdens winterse omstandigheden.
(Binnengekomen: 8 december 2010.)

Geacht college,

Vorige week ontvingen wij een melding van een verontruste burger dat er gebaggerd werd in de vijver bij het Van Brakelplein in de stad. Reden voor ongerustheid van de melder is het feit dat in deze vijver dieren leven. In winterse omstandigheden geldt dat dieren zich amper bewegen, zodat zij bijna geen zuurstof hoeven te gebruiken. Als er wordt gebaggerd wordt hun rust verstoord, waardoor de dieren een grote kans lopen te overlijden. Dit geldt voor vissen en reptielen. Voor reptielen geldt tevens dat sommige soorten gedurende de kou in de bagger wegkruipen en bij baggeren worden meegenomen, zonder een schijn van kans op overleven. De Van Brakelvijver is een grote vijver van naar schatting 68 x 150 meter.

De Partij voor de Dieren heeft naar aanleiding hiervan informatie ingewonnen. In de vijver blijkt in ieder geval de middelste groene kikker te leven. Deze heeft de eigenschap zich in te graven in slib in de winterperiode. Het dier valt in de categorie licht beschermde soorten (tabel 1) en valt onder de zorgplicht. Dat houdt in dat eventuele werkzaamheden zo dienen te worden uitgevoerd dat geen schade aan het dier mag worden toegebracht. Concreet: er had nu niet gebaggerd mogen worden volgens de Flora en Faunawet.

Ondertussen heeft de Partij voor de Dieren over deze kwestie overleg gevoerd met de AID - Groendesck en het ministerie van ELI (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie), afdeling Bestuurlijke Handhaving inheems. De zaak is onmiddellijk opgepakt. Het ministerie heeft contact gezocht met de gemeente Groningen, omdat het een gemeentelijke dienst is geweest, die hier heeft gebaggerd. Welke stappen verder vanuit het ministerie ondernomen worden, is op het moment van dit schrijven nog niet bekend. Wel is bekend dat aan de gemeente duidelijk is gemaakt dat hier fouten zijn gemaakt en dat de betrokkene zich dient verantwoorden.

Wij willen naar aanleiding van bovenstaande graag antwoord op de volgende vragen:

1. Op welke wijze is de gemeente Groningen betrokken geweest bij de baggerwerkzaamheden in deze vijver?

2. Volgens de Flora- en Faunawet dient voorafgaand aan werkzaamheden *altijd* geïnventariseerd te worden of er bijzondere dieren en planten in het desbetreffende gebied voorkomen. Dat is hier niet gebeurd. Waarom niet?
3. Is er voorafgaande aan de werkzaamheden gecontroleerd of er sprake is van verontreinigd slib? Zo nee, is er achteraf gecontroleerd op de kwaliteit van het slib? Waarheen is de bagger afgevoerd?
4. Wat is de volledige procedure die een dienst met de intentie tot baggeren dient te volgen? Waarom is dit niet gebeurd?
5. Hoeveel dagen is er gebaggerd? Kunt u een – grove - inschatting maken van het bodempercentage dat is omgewoeld?
6. Wij willen graag weten welke schade aan het dierenleven in de vijver is toegebracht door deze actie. Bent u bereid om hiertoe alsnog een ecoscan uit te voeren? Het spreekt vanzelf dat deze scan zo moet worden uitgevoerd dat er geen sprake is van een verdere verstoring van het dierenleven.
7. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat baggeren in een vorstperiode zeer schadelijk is voor de in het water levende dieren?
8. Bent u het met de Partij voor de Dieren eens dat dit niet had mogen gebeuren?
9. Welke voorzieningen gaat u treffen om ervoor te zorgen dat dit niet opnieuw gebeurt? Bent u bereid de raad hiervan op de hoogte te brengen?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 21 december 2010.

Wij betreuren het ten zeerste dat er is gebaggerd in de vijver bij het Van Brakelplein, in een periode dat dit niet is toegestaan. We hopen dat de schade aan het leven in de vijver beperkt is gebleven, omdat er maar een klein deel van de bodem is omgewoeld. Dit incident heeft ertoe geleid, dat wij de interne werkafspraken over het baggeren hebben aangescherpt. Een dergelijk incident mag niet weer voorkomen.

1. De gemeente Groningen is opdrachtgever voor de baggerwerkzaamheden in de vijver. Doel van het baggeren is het instandhouden en versterken van de waterdiepte en waterkwaliteit. Gevolg hiervan is dat de kwaliteit en kwantiteit van de planten en dieren in de vijver versterkt worden.
2. Een onderzoek voorafgaand aan de werkzaamheden is niet wettelijk verplicht. Het naleven van de Flora- en Faunawet vanzelfsprekend wel. Er is voorafgaand aan de werkzaamheden geen inventarisatie gedaan. Dit leek, op grond van de stedelijke omgeving, niet noodzakelijk.

3. De kwaliteit van het slib is op 14 juli 2010 gecontroleerd door Royal Haskoning. Het slib is niet verontreinigd. Het slib is afgevoerd naar het gemeentelijk slibdepot aan de Driebondsweg.
4. Er bestaat een gedragscode voor baggerwerkzaamheden. Deze vloeit voort uit de Flora- en Faunawet. In de gedragscode staat dat er gebaggerd mag worden, als er rekening wordt gehouden met de temperatuur van het water (tussen 10 en 25° C). Als de temperatuur hoger of lager is, dan is extra voorzorg noodzakelijk. Op plaatsen waar juridisch zwaarder beschermde soorten (tabel 2 en 3) worden verwacht, moet de datum van de werkzaamheden en de methode afgestemd worden op de instandhouding van deze soorten.

Naar volgorde van voorkeur vinden de werkzaamheden in de volgende periodes plaats:

- a. baggerwerkzaamheden worden in beginsel uitgevoerd in de periode van 15 juli tot 1 november, met een voorkeur voor de maanden september en oktober. Dit is de periode tussen de voortplanting en de winterrust van vissen en amfibieën. Bovendien hebben in deze periode vrijwel alle water- en oeverplanten zaad gezet. In de maanden november - december kan nog worden gebaggerd zo lang de winterrust van vissen en amfibieën nog niet is ingetreden, dat wil zeggen, zolang de watertemperatuur boven de 10° C blijft;
- b. er kan ook gebaggerd worden tussen 1 juni en 15 juli en na het intreden van de winterrust (tussen 1 november en 1 maart), mits de werkzaamheden op kleinere schaal gefaseerd plaatsvinden. Dat wil zeggen als ook lokaal voldoende leefgebied (indicatief: 25%) wordt gespaard, waardoor te beschermen soorten kunnen vluchten, dan wel de gebaggerde delen opnieuw kunnen bevolken.

De gedragscode is niet gevolgd, vanwege een inschattingsfout. Deze had voorkomen kunnen worden door betere interne afstemming.

5. Er is één dag gebaggerd, waarbij op 29 november 2010 ongeveer 308 m³ baggerslib is afgevoerd. Gelet op het afgevoerde baggerslib en de te baggeren hoeveelheid van 3.180 m³ is er sprake van een omgewoeld bodempercentage van minder dan 10%.
6. Op dit moment hebben wij - op basis van informatie van omwonenden van de vijver - een indicatie dat er daadwerkelijk kikkers in de vijver aanwezig zijn. De werkzaamheden zijn nu gestaakt. De werkzaamheden worden pas weer hervat als dit conform de gedragscode mogelijk is. Wij zullen voordat wij verdergaan met baggeren advies van een (gecertificeerde) deskundige op het gebied van de Flora- en Faunawet inwinnen.
7. Ja.
8. Ja. Wij betreuren het dat er is gebaggerd terwijl de vorst is ingetreden.

9. Wij hebben de gedragscode voor baggeren per direct toegevoegd aan onze interne voorbereiding en de opdrachtverstrekking voor baggerwerkzaamheden. Wij verwachten dat hierdoor in de toekomst duidelijkheid is over de procedure. De komende tijd zullen we extra toezien op naleving van de procedure. Wij betreuren de schade die is toegebracht aan de dieren in de vijver en hopen dat dit beperkt is gebleven doordat er maar een kleine hoeveelheid is gebaggerd. Naar onze mening zijn de leden van de gemeenteraad met de beantwoording van deze vraag voldoende op de hoogte gebracht.

Tot slot.

Op 7 december jl. heeft een medewerker Handhaving van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie telefonisch contact gehad met ons. In het gesprek is aangegeven dat er voorafgaand aan de werkzaamheden inderdaad geen scan is uitgevoerd en dat dat alsnog zal gebeuren, alvorens de werkzaamheden weer worden hervat.

De medewerking gebeurt naar tevredenheid van het ministerie en de afspraken worden volledig nagekomen. Op 8 december 2010 heeft het ministerie enkele aanvullende vragen gesteld. De vragen en onze beantwoording hebben wij voor de volledigheid hieronder opgenomen.

Het ministerie heeft ons op 15 december 2010 laten weten deze handhavingzaak af te sluiten, zodra wij de resultaten van de scan hebben opgestuurd.

Vragen van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en onze antwoorden daarop:

a. Hoeveel is er op de betreffende dag gebaggerd?

Er is ongeveer 308 m³ gebaggerd en afgevoerd op 29 november 2010. Dit is minder dan 10% van de geplande te baggeren hoeveelheid van 3.180 m³.

b. Is de vijver voor het baggeren afgevis?

Nee.

c. Is de bagger gecontroleerd op diersoorten en zo ja, welke diersoorten zijn er aangetroffen?

De bagger is niet gecontroleerd (visueel heeft niemand iets opgemerkt).

d. Kunt u de uitkomst van de quickscan van de Brakelvijver naar mij op te sturen, zodat Dienst Regelingen kan controleren of het baggeren nu wel volgens de gedragingen van de gedragscode Unie van Waterschappen gaat?

Zodra de quickscanresultaten binnen zijn zullen wij u een afschrift mailen.

e. Wanneer bent u van plan om de rest van de vijver te baggeren?

De werkzaamheden worden pas weer hervat als dit conform de gedragscode mogelijk is (zeker niet op korte termijn, verwachten 2e helft 2011). Een en ander is afhankelijk van het advies van een gecertificeerde deskundige op het gebied van de Flora- en Faunawet.